
Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype	Innsatsområder
Innsatsområder	<ul style="list-style-type: none">• Formidling av bibliotekenes innhold, digitalt og fysisk• Åpen tilgang, åpne data, åpen vitenskap

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Eg e fra Haugesund
Mål for prosjektet	Dette prosjektet skal bidra til at befolkningen i Haugesund kjenner byens historie - at de vet hvor de kommer fra. Det skal skape stolthet og entusiasme - de skal være kry over å si "Eg e fra Haugesund". Prosjektet skal bidra til å bevare, videreutvikle og formidle Haugesund sin historie og egenart. Biblioteket skal være et foretrukket sted å søke informasjon, både for fag- og forskningsmiljøet og byens innbyggere. Prosjektet skal skape nysgjerrighet hos barn og unge om byens- og deres egen historie.

Prosjektbeskrivelse

Introduksjon

Haugesund har siden 1800-tallet vært en av de viktigste byene for Norge som sjøfartsnasjon og hjemstedshavn for mange store og små skipsredere. Som tradisjonsrik kyst- og havneby er Haugesund en viktig del av kulturminnevernet. Byen holder fortsatt stand som sentral kyst- og sjøfartsby, hvilket bekreftes av Regjeringens flytting av Sjøfartsdirektoratet til Haugesund i 2005. Haugesund folkebibliotek, Haugesund historiske byarkiv og Haugalandmuseene har mottatt og deponert en rekke private arkiver. Til sammen sitter de tre institusjonene på en tilnærmet fullstendig samling av Haugesunds reder- og sjøfartsarkiv fra private, bedrifter og organisasjoner. På samme måte som Nasjonalbiblioteket, Arkivverket og museene i Norge disponerer viktige deler av nasjonenes hukommelse i form av privatarkiv, gjør de tre institusjonene det på kommunalt nivå i Haugesund. Arkivene som er donert gjennom en årrekke har vært, er og vil i fremtiden være en viktig kilde til informasjon for historikere, forfattere og forskere - men også for at skoler, barn/unge, institusjoner og lokalbefolkningen for øvrig, skal få kjennskap til sin historie. En del av materiale er nå i ferd med å

forvitte og skal det bevares må det tas grep både i forhold til format og fysisk oppbevaring. Store deler av privatarkivene er hverken registrert, eller katalogisert, og mye står plassert under elendige oppbevaringsforhold. Materialet som per i dag er gjenfunnet anses av Interkommunalt Arkiv i Stavanger til å ha nasjonal bevaringsverdi.

Mål for prosjektet

I ingressen står det at vi med prosjektet ønsker å oppnå: Det skal skape stolthet og entusiasme - de skal være kry over å si "Eg e fra Haugesund". Videre skal prosjektet bidra til å utvikle Haugesund sin historie og egenart/byutvikling, samt skape nysgjerrighet og være foretrukket arena for informasjonssøking. Vi er bevisst på at det vil være vanskelig å bedømme måloppnåelse. Bibliotekene leverer årlig statistikk på besøk og utlån. For fag- og forskningsavdelingen vil det være adgangskontroll med bruk av lånekort og pinkode for å benytte avdelingen. Besøkstallene kan si noe om benyttelsen av fysiske medier. Besøk på lokalhistorisk nettportal kan også gi en indikasjon på om det er et foretrukket sted å søke informasjon, men i forhold til folks stolthet over å være fra Haugesund er det vanskelig å vurdere måloppnåelse konkret. En mulig tilnærming er Kantar TNS Gallup sin kartlegging av befolkningen i Karmøy-, Tysvær- og Haugesund kommune sin Kulturinteresse og kulturaktivitet på Haugalandet 2016, hvor en kan gjennomføre tilsvarende kartlegging etter prosjektet er avsluttet, for å se om kommunen får høyere score på tilfredshet.

Digitalisering og fysisk bevaring

Tilgang til (lokal)historisk kildemateriale har de siste årene bedret seg betraktelig. Spesielt prosjekter som bokhylla.no og digitalarkivets tilgjengeliggjøring av kirkebøker og annet offentlig arkivmateriale har endret måten vi bruker historiske kilder. Et viktig fagområde som imidlertid i stor grad er utelatt av denne satsingen er private arkiv. Arkiv etter bedrifter, organisasjoner, institusjoner og privatpersoner utgjør en betydelig del av nasjonens hukommelse, men innsamling, oppbevaring, bevaring og formidling er ikke regulert gjennom arkivloven på samme måte som offentlige arkiver. Dette prosjektet tar sikte på å digitalisere og tilgjengeliggjøre relevant informasjon. Det vil imidlertid være deler av samlingen som ikke er hensiktsmessig å digitalisere, men for å beholde kontekst og eventuell relevans på et senere tidspunkt er det viktig at disse er tilgjengelig og oppbevares fysisk på en tilfredsstillende måte.

Fag- og forskningsavdeling på biblioteket

Endringen av Bibliotekloven som kom i 2014 påla bibliotekene å være en møteplass, hvilket har medført en stor oppblomstring av litterære arrangement, strikkekafeer, språkkafeer osv. Haugesund folkebibliotek har også tatt det innover seg og har gjennomført en rekke tiltak for å etablere biblioteket som møteplass. Det er lett å hive seg på en kommersiell arrangementbølge for å tilfredsstille publikum og få fine besøkstall - men vi ønsker også å gjøre noe mer utover det. Med unntak av byggeperioden 1965-67 har Haugesund folkebibliotek fra 1917 holdt til i Kirkegaten

151. Femti år senere, i 1967, åpnet de dørene til det nye praktbygget av et bibliotek, tegnet av arkitekt David Sandved. Bygget, som Sandved tegnet som et helhetlig kunstverk, ble i 2017 fredet som bibliotek da det blir regnet som hans signaturverk og har nasjonal verdi som kulturminne. Fredningen medfører visse utfordringer knyttet til bibliotekdrift og nye oppgaver, men verdien av å være forvalter av kulturarv, både i form av bygningsmasse og innhold, er noe vi tror kan gi biblioteket en unik posisjon, mer enn at det er en hemske. Dagens samfunn har i stor grad en "bruk og kast-mentalitet", hvor endringer skjer fortløpende. Biblioteket sin lokalisering på samme sted i over hundre år har skrevet seg inn i byens historie og generasjoners minner - det er en del av Haugesunds stedsidentitet. Den unike og fremtidsrettede arkitekturen David Sandved skapte gjør at biblioteket i generasjoner fremover også vil være et kunnskapssenter og god plass å være - plassert midt i hjertet av byen.

I skrivende stund har biblioteket flyttet ut av sine lokaler og befinner seg på to forskjellige midlertidige lokasjoner. Bakgrunnen for det er at biblioteket i inneværende år skal fullstendig renoveres - all infrastruktur skal oppgraderes, vinduer skiftes, tak byttes ut, nytt gulvbelegg, maling osv. Det har i årenes løp blitt gjennomført en del uheldige grep mht vedlikehold, hvilket har gitt avvik i forhold til arkitektens helhets tankegang og bygget som kunstverk. Renoveringen gir en gylden anledning til å tilbakeføre biblioteket til det som var opprinnelig. Fredningen av biblioteket gjør at de fysiske rammene er satt og for å oppnå nye tilbud krever det kreative løsninger.

For å kunne ha en arrangementarena har en del grep blitt gjennomført (ombygging, mobile hyller, kassering), hvilket har gjort at biblioteket fikk en kapasitet på 130-150 publikummere på sine arrangementer. I dette prosjektet søkes det om midler til rullearkiv for å etablere en fag- og forskningsavdeling. En bieffekt av å installere et rullearkiv er at lokalhistorisk materiell dermed kan flyttes ned i underetasjen og vi vil således få frigjort og åpnet opp mer plass i tilknytning til arrangementsarenaen - og dermed tilfredsstillende dette prosjektet også kravene under arenavutviklingsmidler og fysisk tilrettelegging av bibliotekrommet. Vedlagt skisse viser frigjort areal i bibliotekets underetasje, som vil bli benyttet til en fag- og forskningsavdeling, hvor det er studieplasser, mikrofilmmaskiner, klipparkiv/arkiv, aviser og lokalhistorisk materiell tilgjengelig.

Ina Blom belyser i sin bok *The Archive in motion : new conceptions of the archive in contemporary thought and new media practice* (Oslo, 2010) hvordan digitalisering gjør at vi "husker" og "glemmer", hvordan migrering fra et format til et nytt medfører at data går tapt. Biblioteket i Ebla (2300-2600 f.kr) regnes som det eldste biblioteket i verden - altså det har vært bibliotekdrift i over 4 500 år. I Haugesund ble data innført i 1992 og dagens unge lever etter prinsippet "just Google it". Selv om digitalisering er et av hovedmålene for prosjektet, er fysisk bevaring ett av de andre. Et viktig aspekt i forhold til formidling til barn og unge, er å vise de informasjonen som ligger der fysisk - her kommer det fra. I formidlingsdelen av prosjektet har vi lagt opp til det vi kaller "Historiedektektivene", hvor vi vil ta barna med på jakt i lokalhistorisk arkiv etter spor i gamle dokumenter. Hva var telefonnummeret til Alf Sandvig som bodde i Haugesund i 1925?

Bakgrunn for ønske om fag- og forskningsavdeling

"If you do not know where you come from, then you don't know where you are, and if you don't know where you are, then you don't know where you're going. And if you don't know where you're going, you're probably going wrong." (Terry Pratchett)

I dagens samfunn får ofte arkitekter ansvar for utbygging av hele bydeler, hvilket har medført at mange byer har mistet sin egenart - en kan se hvem som er arkitekten bak, men ikke byens identitet. Vi mener at Haugesund sine egenart som kyst- og havneby, samt kulturhistorisk betydning er av verdi for byens stedsidentitet, utforming, fremtidig historie, turisme og innbyggernes identitet. Dette prosjektet ønsker vi skal bidra til at disse faktorene styrkes og utvikles. Prosjektet vil kunne påvirke på flere plan - både for den enkelte, lokalt, regionalt og nasjonalt. Det vil ha overføringsverdi til andre bibliotek da det setter fokus på stoltheten av "hvem vi er og hvor vi kommer fra", hvilket vi tror kan øke bevisstheten både hos politikere, fagmiljøet, besøkende og innbyggere andre steder. I et stadig skiftende samfunn mener vi en fag- og forskningsavdeling kan skape en identitet og tilhørighet, hvilket kan gi form for trygghet hos barn og unge. Dette tror vi er noe som vil ha overføringsverdi for andre folkebibliotek og byer.

Treårig prosjekt

Prosjektet er tenkt å gå over tre år. En mer detaljert prosjektskisse vil bli utarbeidet i inneværende år. En grovkissert fremdriftsplan er:

1 år

Biblioteket har avsett en 100% stilling til å kartlegge og registrere alle samlinger, samt utarbeide detaljert prosjektskisse for videre fremdrift og tiltak.

2 år

Sikre fysisk oppbevaring av samlingene. Det er ønskelig at arkivene oppbevares på samme sted slik at det kan sikres bevaringsmessig og gjenfinningsmessig. Identifisere og digitalisere relevant materiell. I samarbeid med IKA og Digitalarkivet vil samlingene vurderes etter avtalte kriterier. Utvalgt materiell scannes og avleveres Digitalarkivet som publiserer materiell i sin portal.

3 år

Utvikle digital portal for lokalhistorie. Formidling.

Organisering

Prosjektet er i hovedsak et samarbeid mellom Arkivet i Haugesund kommune, Haugalandsmuseene, Byantikvar og Haugesund folkebibliotek. Biblioteket er initiativtaker og pådriver for

prosjektgjennomføring. Fra biblioteket vil biblioteksjef og ansvarlig bibliotekar for lokalhistorisk avdeling delta, initiere møter, informere og følge opp tiltak. Øvrige samarbeidsparter vil ha en informasjons/rådgivende funksjon på nåværende tidspunkt, men det vil trolig være aktuelt å utvide dette samarbeidet i løpet av prosjektet. Samarbeidsparter og eksterne ressurser vil bli løpende informert om fremdrift og bidra ved behov. Lokale lag og foreninger (f.eks. Historielaget og DIS), samt private aktører, har uttrykt stor interesse for prosjektet og vil bli tatt med som samarbeidsparter/konsultert der det er hensiktsmessig.

Vi ønsker at dette skal bli et fellesprosjekt som både kan skape stolthet rundt byens historie, samle informasjon/kunnskap, gi tilgang til spennende nye digitale arenaer der publikum kan bli kjent med byens historie og bibliotekets samlinger - og vi ønsker å engasjere lokalbefolkningen til å selv ta del i historieskapingen. Gjennom foredrag, workshops, rollespill m.m vil skoler, lag og foreninger, bedrifter og andre grupper bli bedre kjent med vår kystkultur, sjøfarts- og byhistorie.

Målgruppen for prosjektet er lokalbefolkningen i Haugesund og omegn, samt lokalhistorieentusiaster, forskere og slektsgranskere i hele landet.

Formidling

Bibliotekene i Norge har i all hovedsak mye å hente på bedre formidling - befolkningen vet ganske enkelt ikke om bibliotekenes mange arrangement og tjenester. I så måte er vi bevisst at dette er et prosjekt, som etter endt prosjektperiode (når portalen er tilgjengelig), vil ha behov for formidling/markedsføring. Ideologien som ligger til grunn for prosjektet (stolthet og identitet) er noe vi ønsker å nå ut til barn- og unge med spesielt - det er de som er morgendagens voksne. Biblioteket har allerede etablert samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS), hvor barn på tredje og sjette trinn besøker biblioteket. I samarbeid med DKS ønsker vi å bruke resultatene fra prosjektet til å skape tilhørighet, identitet og stolthet hos denne gruppen. Biblioteket deltar på Forskernatt og Barn er bra festivalen (over en uke i høstferien). På de to sistnevnte arrangementene ser vi for oss å benytte den nye fag og forskningsavdelingen og ha "Historiedektektivene og jakten på...", hvor det blir lagt opp til å bruke fag- og forskningsressursene i arbeidet, både digitalt og fysisk. I utarbeidelsen av formidlingsplan vil vi vektlegge nye og kreative måter å formidle prosjektet på. Vi ønsker å ha et utstrakt samarbeid med eksterne/samarbeidsparter i prosjektet hvor vi benytter nye metoder og arenaer for å formidle dette spennende prosjektet.

Videre vil det skrives en utførlig rapport hvor forskjellige aspekter ved prosjektgjennomføring og organisering belyses. Rapporten vil kunne benyttes som en veileder for andre bibliotek som ønsker å gjøre et tilsvarende prosjekt. Rapporten skal også kunne benyttes som argumentasjon ovenfor politikere for å få gjennomslag for en slik prosjektgjennomføring. Deltakere fra biblioteket vil stille på seminarer og konferanser for å formidle erfaringer fra prosjektet.

Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn	Haugesund folkebibliotek v/ KUF KF
-------------------	------------------------------------

Organisasjonsnummer	974 773 201
---------------------	-------------

Kontonummer	
-------------	--

Institusjonens leder	
----------------------	--

Fornavn	Marianne
---------	----------

Etternavn	Hirzel
-----------	--------

Telefon	
---------	--

E-post	
--------	--

Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
---	-----

Kontaktperson	
---------------	--

Fornavn	Marianne
---------	----------

Etternavn	Hirzel
-----------	--------

Telefon	99253888
---------	----------

E-post	marianne.hirzel@haugesund.kommune.no
--------	--------------------------------------

Framdriftsplan

Prosjektet er	Treårig
---------------	---------

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Oppstartsmøte med samarbeidspartnere
-------------	--------------------------------------

Aktivitetsperiode

Fra dato	02.05.2018
----------	------------

Til dato	02.05.2018
----------	------------

Beskrivelse	Innsamling, kartlegging og registrering av samlinger
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	03.05.2018
----------	------------

Til dato	31.12.2018
----------	------------

Beskrivelse	Utarbeide detaljert prosjektskisse og fremdriftsplan
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.10.2018
----------	------------

Til dato	20.12.2018
----------	------------

Beskrivelse	Utvelgelse, digitalisering og overlevering
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.01.2019
----------	------------

Til dato	31.12.2019
----------	------------

Beskrivelse	Utarbeide lokalhistorisk nettportal
-------------	-------------------------------------

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.01.2020
----------	------------

Til dato	01.06.2020
----------	------------

Beskrivelse	Migrasjon av digital informasjon i ny nettportal
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.06.2020
----------	------------

Til dato	01.10.2020
----------	------------

Beskrivelse	Installasjon av rullearkiv
-------------	----------------------------

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.10.2018
----------	------------

Til dato	05.10.2018
----------	------------

Beskrivelse	Flytte samlinger over til rullearkiv
-------------	--------------------------------------

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.02.2019
----------	------------

Til dato	01.04.2019
----------	------------

Beskrivelse	Utarbeide detaljert formidlingsplan
-------------	-------------------------------------

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.08.2018
----------	------------

Til dato	01.08.2019
----------	------------

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan

Per i dag er dette en fremdriftsplan i veldig grove trekk. En detaljert prosjektskisse og fremdriftsplan, med underpunkter og avhengighet, vil bli utarbeidet i inneværende periode. Formidling er en avgjørende suksessfaktor for dette prosjektet og det er derfor satt av god tid til utarbeidelse av en formidlingsplan. I utarbeidelsen av planen ønsker vi å knytte til oss kreative krefter både innen scenekunst, teknologisk utvikling, formidling m.m.

Budsjett

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	890 000
--------------------------------------	---------

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
------------------------------	----

Navn	Haugesund kommune historisk byarkiv
------	-------------------------------------

Beskriv samarbeidet	Samarbeidspartner vil bistå med fremskaffelse av arkivmaterieill og faglig rådgiving. Det er muntlig avtale og enighet om samarbeid i forbindelse med prosjektet.
---------------------	---

Navn	Haugesund kommune byantikvar
------	------------------------------

Beskriv samarbeidet	Samarbeidspartner vil bistå prosjektet i fremskaffelse av arkivmaterieil og faglig rådgiving. Det er muntlig avtale og enighet om samarbeid i forbindelse med prosjektet.
Navn	Haugalandmuseene
Beskriv samarbeidet	Samarbeidspartner vil bistå prosjektet med fremskaffelse av arkivmaterieil og faglig rådgiving. Det er muntlig avtale og enighet om samarbeid i forbindelse med prosjektet.
Navn	Haugesund rederiforening
Beskriv samarbeidet	Samarbeidspartner vil bistå prosjektet med informasjon og rådgiving ved behov. Det er muntlig avtale og enighet om samarbeid i forbindelse med prosjektet.
Navn	Maritimt forum Haugalandet og Sunnhordaland
Beskriv samarbeidet	Samarbeidspartner vil bistå prosjektet med informasjon og rådgiving ved behov. Det er muntlig avtale og enighet om samarbeid i forbindelse med prosjektet.
Navn	Stiftelsen Haugesjøen
Beskriv samarbeidet	Samarbeidspartner vil bistå med informasjon og rådgiving ved behov. Det vil også være naturlig å samarbeide om formidlingsprosjekt senere i prosjektfasen. Det er muntlig avtale og enighet om samarbeid i forbindelse med prosjektet.
Navn	Havnedagene i Haugesund

Beskriv samarbeidet

Samarbeidspartner vil bistå med informasjon og rådgivning ved behov. Det vil også være naturlig å samarbeide om formidling senere i prosjektfasen. Det er muntlig avtale og enighet om samarbeid i forbindelse med prosjektet.

Vedlegg

Vedlegg